

राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे
नकाशे डिजिटাইज्ड करून जी.आय.एस.
आज्ञावली विकसित करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : संनिवा-१००६/प्र.क्र.१/०६/नवि-३३
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक : २२ फेब्रुवारी, २००६

संदर्भ : शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक १०२००५/प्रक्र-२७/२००५/नवि-४,
दिनांक २० जानेवारी, २००६.

प्रस्तावना :

शासकीय कामकाजाचे संगणकीकरण करण्याचा धोरणात्मक निर्णय झाला असून त्याचा एक भाग म्हणून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे नकाशे संगणकीकृत करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. राज्यात एकूण २४७ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था आहेत. त्यापैकी २२ महानगरपालिका व काही नगरपरिषदांचे नकाशे आयुक्त, जमाबंदी व भूमी अभिलेख यांच्या अधिपत्याखालील जिल्ह्यातील कार्यालयात उपलब्ध आहेत. या नकाशांचे भौगोलिक संदर्भीकरण (Geo-referencing) केले नसल्याने केंद्र शासनाच्या सर्वेक्षण विभागाने तयार केलेल्या टोपोग्रॅफिक सर्वेक्षण आलेल्या भौगोलिक वैशिष्ट्यांशी या नकाशांवरील माहितीचा अचूकपणे मेळ घालता येऊ शकत नाही. सूक्ष्म स्तरावरील नियोजनासाठी तसेच भौगोलिक साधन संपत्तीच्या व्यवस्थापनासाठी शहर नकाशे भौगोलिक संदर्भित नसल्याने त्यांचा अनेक प्रयोजनासाठी फारसा उपयोग होऊ शकत नाही. तसेच हे नकाशे भौगोलिक संदर्भित नसल्याने उपग्रहाद्वारे प्राप्त झालेली माहिती आणि संगणक तंत्रज्ञानाचा वापर करून भौगोलिक वैशिष्ट्यांचे अचूक स्थाननिर्देशन करता येऊ शकत नाही. या बाबींचा विचार करता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे नकाशे भौगोलिक संदर्भित करून त्यांची संगणकीकृत संचयिका (Database) तयार करण्याचा सर्वेकष प्रकल्प राबविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय : महाराष्ट्रातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे नकाशे, महाराष्ट्र सुदूर संवेदन केंद्र, नागपूर (MRSAC) या संस्थेच्या सहाय्याने संगणकीकृत नकाशे (Geo-referencing map) करण्याच्या प्रस्तावास या निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर प्रकल्प माहिती तंत्रज्ञान विभागाशी समन्वय साधून महाराष्ट्र सुदूर संवेदन केंद्र, नागपूर (MRSAC) या संस्थेच्या सहाय्याने राबविण्यात येणार आहे. या कामासाठी आवश्यक असणारे नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे नकाशे आयुक्त, जमाबंदी व भूमी अभिलेख यांच्याकडून संचालक, महाराष्ट्र सुदूर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर यांना नाममात्र शुल्क आकारून उपलब्ध करून दिले जातील.

या प्रकल्पाचा अंदाजित खर्च रु.१,७८,५०,०००/- (अक्षरी रुपये नऊ कोटी हट्ट्याहत्तर लाख पन्नास हजार फक्त) इतका असून, त्याचा तपशील परिशिष्ट "अ" येथे दर्शविला आहे. मात्र सदर खर्च कमी झाल्यास शिल्लक राहिलेले अनुदान शासनास प्रत्यापित करण्यात येईल. पहिल्या टप्प्यासाठी रु.५.०० कोटी तर उर्वरित निधी आवश्यकतेनुसार उपलब्ध करण्यात येईल. तसेच यासाठी केंद्र शासनाकडून निधी उपलब्ध झाल्यास तो प्राथम्याने उपयोगात आणण्यात यावा. महाराष्ट्र सुदूर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर हे सनियंत्रण समितीच्या

मान्यतेने निधीचा विनियोग करील. तसेच ज्या शहराचे नकाशे यापूर्वी संगणकीकृत करण्यात आलेले आहे व ते या प्रकल्पाच्या मिकषानुसार आहेत त्यांचे पुनश्च संगणकीकृत करण्यात येऊ नये. मात्र ज्या शहरांचे नकाशे संगणकीकृत करण्याचे काम चालू आहे, त्यांचा समावेश सदर प्रकल्पात करण्यात यावा.

१) प्रकल्पाची उद्दिष्टे :

अ) आयुक्त, जमाबंदी व भूमी अभिलेख यांचे अधिपत्याखालील जिल्हा स्तरावरील कार्यालयाने तयार केलेल्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या नकाशांचे, उपग्रहाद्वारे प्राप्त झालेल्या छायाचित्रांचा वापर करून भौगोलिक संदर्भिकरण (Geo-referencing) व संगणकीकरण करणे.

ब) संगणकीकृत नकाशावर नैसर्गिक साधनसंपत्ती (उदा. नदी, तलाव, वने इ.) तसेच वेगवेगळ्या कामकाजात त्याचे सूक्ष्म स्तरावर व्यवस्थापन सुलभ करण्यासाठी भौगोलिक माहिती आज्ञावली (Geographical Information System) विकसित करणे.

क) नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या पातळीवर मुलभूत सुविधा उपलब्ध करण्याच्या दृष्टीने संगणकीकृत नकाशासोबत नागरी संस्थांनी उपलब्ध केलेल्या आर्थिक व सामाजिक मुलभूत सुविधांची माहिती दर्शविणे.

ड) संगणकीकृत नकाशाचा वापर करून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या सीमा, प्रभाग, रस्ते, रेल्वे, पुल, झोपडपट्टी, मलनिःसारण, पाण्याची साठवणूक, इमारती, जलनिःसारण, खेळाची मैदाने, रुग्णालये, ग्रंथालय, शाळा, महाविद्यालय, बाजार, फेरीवाला क्षेत्र, भाजीमंडई, शासकीय कार्यालये, वाहनतळ, सार्वजनिक वाहतुक इत्यादी बाबींची माहिती एकत्र करून सूक्ष्म स्तरावरील व्यवस्थापनाची माहिती आज्ञावली विकसित करणे.

इ) नकाशांचे संगणकावर जतन करणे व कुठल्याही नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे नकाशे शासकीय विभाग/ कार्यालयास सहजरित्या उपलब्ध होऊ शकेल अशी संचयिका (Database) तयार करणे. शासकीय कार्यालये/ विद्यापीठे/ महाविद्यालये / संशोधन संस्था/ स्वयंसेवी संस्था यांना संगणकीकृत केलेल्या नकाशांची उपलब्धता सुलभरित्या होऊ शकेल अशी संगणकीकृत संचयिका (Database) तयार करणे.

२) प्रकल्पाची कार्यपद्धती : महाराष्ट्रातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या नकाशांचे भौगोलिक संदर्भिकरण व संगणकीकरण करण्याच्या पद्धतीत खालील महत्वाचे टप्पे आहेत.

अ) नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे नकाशे आणि १ : ४०० ते १ : ५०० प्रमाणातील सिटी सर्व्हेचे नकाशे यांचा उपग्रहाद्वारे प्राप्त छायाचित्रानुसार मेळ घालणे.

ब) महाराष्ट्राच्या अक्षांश व रेखांश यांच्या सीमा व मध्यरेखांश धरून भौगोलिक संदर्भिकरण करण्यासाठी कंट्रोल फ्रेमवर्क ग्रीड ("शिवाजी ग्रीड") तयार करण्यात आली आहे. सर्व्हे ऑफ इंडियाच्या टोपोग्रॉफिकल दर्शविण्यात आलेली माहिती व उपग्रहाद्वारे प्राप्त झालेल्या छायाचित्रावर दिसणाऱ्या भौगोलिक वैशिष्ट्यांचा मेळ घालून सदर माहिती कंट्रोल फ्रेमवर्क ग्रीडवर नोंदविण्यात येईल.

क) नकाशे स्कॅनरद्वारे स्कॅन करण्यात येतील व या स्कॅन केलेल्या नकाशांच्या प्रतिमांवर दिसणारे भौगोलिक वैशिष्ट्ये व उपग्रहाद्वारे प्राप्त झालेल्या छायाचित्रातील भौगोलिक वैशिष्ट्ये यांचा मेळ घालून भौगोलिक संदर्भिकरण करण्यात येईल व त्यानंतर स्कॅन केलेल्या प्रतिमांचे संगणकीकरण करण्यात येईल.

ड) भौगोलिक संदर्भिकरण करण्यात आलेल्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या नकाशांचे एकत्रिकरण करून नागरी संस्थांच्या (नगरपालिका) नकाशावर दर्शविलेल्या सीमा एकमेकांस जोडून (Mosaicing) सर्व्हे ऑफ इंडियाच्या टोपोशीटसच्या चौकटीत बसविण्यात येतील.

इ) नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेतील मालकता कर, पाणी पुरवठा कर, इमारत नियोजनाबाबतची माहिती तयार करतील.

ई) संगणकीकृत नकाशांसोबत नागरी संस्थेत उपलब्ध असलेल्या मुलभूत सुविधांची व आर्थिक व सामाजिक माहिती या नकाशांसोबत जोडावयाची आहे. यासाठी आवश्यक असलेली माहिती संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था स्वतः गोळा करून त्या नकाशावर ठेवू शकतात.

उ) नकाशांमध्ये वेळोवेळी होणा-या एकत्रिकरण व विभागणी दर्शविण्याचे अधिकार जमाबंदी आयुक्त यांना राहतील व त्यामध्ये मालकी हक्काच्या नोंदी करतील.

ऊ) नगररचना संचालनालय शहराच्या विकास आराखड्याच्या नोंदी नकाशावर करतील.

ए) नोंदणी महानिदेशक कार्यालय नकाशाचे आराखडे व शहरी भागाच्या जमिनिच्या खरेदी विक्री व्यवहाराच्या नोंदी करतील.

ऐ) नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई हे समन्वयाचे काम पहातील.

ओ) कार्यपद्धतीचे दोबळ मानाने टप्पे वर नमूद केलेले आहेत. तथापि, या प्रकल्पाची सविस्तर कार्यपद्धती आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई हे निश्चित करतील.

३) प्रकल्पाची अंमलबजावणी : प्रकल्पाची अंमलबजावणी आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांच्याकडून करण्यात येईल. या प्रयोजनासाठी संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४) संनियंत्रण समिती : सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीवर संनियंत्रण ठेवण्यासाठी व मार्गदर्शन करण्यासाठी प्रधान सचिव-२, नगर विकास विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे एक संनियंत्रण समिती गठीत करण्यात येत आहे.

i)	प्रधान सचिव (२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.	-	अध्यक्ष
ii)	जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे	-	सदस्य
iii)	आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई.	-	सदस्य
iv)	संचालक, नगररचना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	-	सदस्य
v)	महानिरीक्षक, नोंदणी व मुद्रांक संचालनालय, पुणे.	-	सदस्य
vi)	सचिव, माहिती तंत्रज्ञान, सामान्य प्रशासन विभाग, मुंबई	-	सदस्य
vii)	संचालक, महाराष्ट्र सुदुर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर.	-	सदस्य
viii)	सहाय्यक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई-	-	सदस्य सचिव

सदर प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीची प्रगती पाहून व त्या प्रकल्प अहवालामध्ये नमूद केलेले Deliverables चा आढावा घेऊन निधी वितरीत करण्यासाठी वेळोवेळी सनियंत्रण समितीची मान्यता घेण्यात यावी.

५) संगणकीकरण संचयिकेचे एकत्रिकरण, सुरक्षा व वापर -

अ) नकाशांची संगणकीकृत संचयिकेची मालकी शासनाची राहिल.

ब) संचयिकेच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने आवश्यक उपाययोजना आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई हे निश्चित करतील. सर्व्हरवर नोंदविलेल्या माहितीत बदल, दुरुस्ती अद्यावतीकरण इत्यादीबाबतचे अधिकार संचालक, महाराष्ट्र सुदुर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर यांचेकडे राहतील.

क) संचयिकेवर ठेवण्यात आलेली नगरपरिषदवार नकाशांची माहिती शासनाच्या विभागांना/ कार्यालयांना नाममात्र मूल्य आकारून उपलब्ध करून दिली जाईल. याबाबत आयुक्त, जमाबंदी व भूमि अभिलेख यांच्या सल्ल्याने संचालक, महाराष्ट्र सुदुर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर आवश्यक ती पद्धती निश्चित करतील व ती सर्व शासनाच्या विभागांना/कार्यालयांना कळविण्यात येईल. मात्र बिगर शासकीय/ खाजगी संस्थांना संचयिकेवर ठेवण्यात आलेल्या माहितीचा वापर करण्यासंबंधी नियमावली/कार्यपद्धती तसेच माहिती वापराबाबतचे शुल्क याबाबत संचालक, महाराष्ट्र सुदुर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर हे आयुक्त, जमाबंदी व भूमि अभिलेख यांच्या सल्ल्याने शासनाच्या मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करतील. या संचयिकेच्या वापराबाबत व सुरक्षिततेबाबत आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई हे नियमावली/ पद्धती तयार करतील.

ड) शासनाच्या विभागांच्या/कार्यालयांच्या गरजा लक्षात घेऊन युजर इंटरफेस विकसित करणे, आवश्यक त्या आज्ञावल्या विकसित करणे इत्यादीबाबत संचालक महाराष्ट्र सुदुर संवेदन उपयोजन केंद्र आवश्यक ती कार्यवाही सनियंत्रण अंमलबजावणी समितीच्या पूर्वमान्यतेने करतील.

इ) नागरी संस्थांच्या नकाशांसोबत दर्शविण्यात येणारी मुलभूत सुविधांची माहिती जरी तुलनात्मकदृष्ट्या स्थिर स्वरूपाची असली तरी त्या माहितीचे कालांतराने अद्यावतीकरण करावे लागणार आहे. अद्यावत माहिती गोळा करण्याची जबाबदारी संबंधित नागरी संस्थेची राहिल. याबाबत अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय आवश्यक ते सहकार्य विभागांना करील. संगणकीकृत संचयिकेत नोंदविलेल्या माहितीचे अद्यावतीकरण संचालक, महाराष्ट्र सुदुर उपयोजन केंद्र यांचे मार्फत करण्यात येईल.

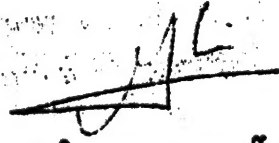
६) निधी वितरण : चालू आर्थिक वर्षी सदर प्रयोजनासाठी रु.५.०० कोटीची तरतूद नियंत्रण अधिकारी या नात्याने संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांचेकडे सुपूर्द करण्यात येत आहे. त्यांनी सनियंत्रण समितीच्या बैठकीमध्ये संचालक, महाराष्ट्र सुदुर उपयोजन केंद्र यांचा प्रस्ताव सादर करून त्यास समितीची मंजूरी घ्यावी व सदर निधी संचालक, महाराष्ट्र सुदुर उपयोजन केंद्र यांना वितरीत करावा.

सदर खर्च हा मागणी क्रमांक एफ-५, मुख्यलेखाशिर्ष ४२१७, नगर विकासावरील भांडवली खर्च, १९९, स्थानिक संस्था, महानगरपालिका, नगर विकास प्राधिकरण, नगर सुधार मंडळे इ. सहाय्य, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (००) (०६) राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना संगणकीकरणासाठी सहाय्यक अनुदान (४२१७०५८८) या लेखाशिर्षाखाली सन २००५-२००६ या चालू वित्तीय वर्षातील तरतूदीतून भागविण्यात यावा. सदर तरतूद एकरकमी पूर्णतः खर्च करण्यास वित्त विभागाने मान्यता दिलेली आहे.

सहायक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घाषित करण्यात येत आहे. त्यांनी सदर निधी वितरित करताना संदर्भाधीन दिनांक १० जानेवारी, २००६ च्या शासन निर्णयातील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करावे.

हे आदेश महसूल व वन विभागाच्या, नियोजन विभागाच्या तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९३/२००६/अर्थ-१५, दिनांक १४ फेब्रुवारी, २००६ तसेच अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४२६/अर्थोपाय दिनांक १९ जानेवारी २००६ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

[गीता रा. कुलकर्णी]
कक्ष अधिकारी

प्रति,

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई
प्रधान सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव (नियोजन), मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव (महसूल) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सचिव (माहिती तंत्रज्ञान), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
महानिरीक्षक, नोंदणी व मुद्रांक संचालनालय, पुणे
जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमि व अभिलेख, पुणे
संचालक, महाराष्ट्र सुदुर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
प्रधान सचिव- २ (नवि) यांचे स्टाफ ऑफिसर, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
उप सचिव (अर्थसंकल्प) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
अवर सचिव (नवि-४), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
निवडनस्ती (नवि-३३), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक नसंस १००६/प्रक्र-१/२००६/नवि-३३,
दिनांक फेब्रुवारी, २००६. सोबतचे परिशिष्ट-अ

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांसाठी जीआयएस आज्ञावली तयार करण्याच्या प्रकल्पाचा
खर्चाबाबतचा सविस्तर तपशिल खालीलप्रमाणे आहे.

Sr. No.	Activity	Cost in Rs.
1)	Satellite data cost (IKONOS) / Quick bird	2,66,50,000
2)	Collection of GPS points and Registration of satellite data with GPS points.	55,00,000
3)	Scanning of City cadastral /Infrastructure /Utility Maps	32,00,000
4)	Vectorisation, labeling of city cadastral map and registration of vectorised city Cadastral map with IKONOS/Quick Bird data.	3,72, 00,000
5)	Layer-wise feature extraction from satellite data	1,61,00,000
6)	Mosaicing and output generation	64,00,000
7)	Database Administration/QAS and project coordination, development of decision Support system for municipal councils & training to the concerned officials.	34,00,000
Total : (Rupees Nine crores seventy eight lakhs fifty thousand only.)		9,78,50,000

नकाशे डिजिटাইज्ड करुन जीआयएस
आज्ञावली विकसित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक संनिवा १००६/प्रक्र-१/०६/नवि-३३
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक : १४ मार्च, २००६.

संदर्भ : शासन निर्णय क्र. संनिवा १००६/प्रक्र-१/०६/नवि-३३, दिनांक २२ फेब्रुवारी, २००६.

शासन शुध्दीपत्रक : संदर्भाधिन शासन निर्णयातील मुद्दा क्रमांक ६ मधील परिच्छेद क्रमांक ३ मध्ये “ सहाय्यक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे ” च्या ऐवजी “ उप संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे ” असे वाचावे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(गीता रा. कुलकर्णी)
कक्ष अधिकारी

प्रति,

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
महालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई
प्रधान सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव (नियोजन), मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव (महसूल) मंत्रालय, मुंबई
सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
महानिरीक्षक, नोंदणी व मुद्रांक संचालनालय, पुणे
जमाबंदी आयुक्त तथा संचालक, भूमी व अभिलेख, पुणे
संचालक, महाराष्ट्र सुदुर संवेदन उपयोजन केंद्र, नागपूर
अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई.
प्रधान सचिव (२) (नविवि) यांचे स्टाफ ऑफिसर, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
उप सचिव (अर्थसंकल्प) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
अवर सचिव (नवि-४) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवडनस्ती (नवि-३३), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.